

Loodushariduse õppeprogramm

Keskkonnajulgeoleku ja jätkusuutliku arengu õpituba gümnaasiumile

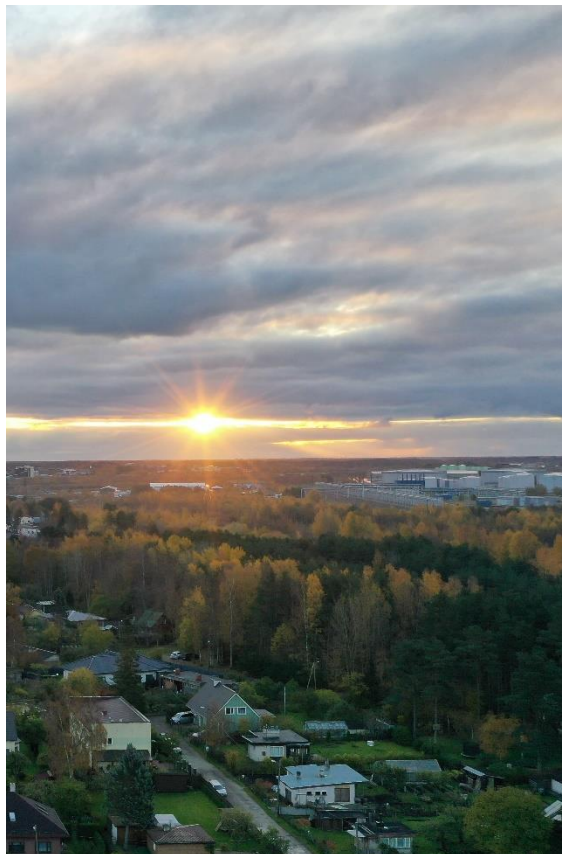
Keskkonnajulgeoleku ja jätkusuutliku arengu õpitoas räägime sellest, mida keskkonnajulgeolek endast kujutab ning milliseid valdkondi sisaldab. Tutvustame keskkonnajulgeoleku komponente ning keskkonnakaitse, keskkonnajulgeoleku, loodusliku mitmekesisuse, looduskeskkonna taastamise ning ühiskonna ja kogukondade jätkusuutlikku arengu seoseid. Arutame konkreetsete näidete varal võimalikke lahendusi. Õpitoa raames toimuvad ühisarutelud ning tegevused meeskondades.

Programmi sihtrühm: gümnaasiumiõpilased (vanus 16-19 aastat), eesti õppekeel, kuni 34 õpilast.

Programm kestab 2 akadeemilist tundi (90 minutit). Programm sobib läbimiseks igal aastaajal.

Vahendid juhendaja poolt. Õpilaste poolt kaasa võetav vajalik varustus: isiklik kirjutusvahend, interneti-ühendusega arvuti, tahvel või telefon (soovi korral).

Õpitoa asukohaks võib olenevalt aastaajast olla klassiruum, koolilähedane õueala või õpitoa korraldaja poolt organiseeritud õpperuum või õppeala vabas looduses.

Õppeprogrammi eesmärgid

Võimalda õpilastele arusaamist keskkonnajulgeoleku erinevatest komponentidest ning seostest keskkonnakaitse, jätkusuutliku arengu, kliimamuutuste ja loodushoiuga; arutleda võimalikust mõjust Eestile; harjutada meeskonnatöö ja kaasamise oskusi..

Seosed riikliku õppekavaga: kultuuri- ja väärtuspädevus – tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega; väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis; keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Seosed keskkonnateadlikkuse ja säästva arengu teemadega: käsitletakse keskkonnakaitse ning looduskaitse tegevuste olulisust, säästlikku ja jätkusuutliku looduskasutust ning käitumist looduses, arutletakse kliimamuutuste mõju üle Eesti loodusele.

Õppeprogrammi sisu ja metoodika

Õppeprogrammi koostamisel oleme seostatult käsitletud loodus- kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda ning kujundanud sisult tervikliku teaduspõhise programmi, mis sisaldab eesmärgipäraseid ja programmi eesmärkide saavutamist toetavaid mõtestatud tegevusi. Kasutame mitmekesiseid kaasavaid õppemeetodeid, kohandades tegevused vastavale sihtrühmale. Peamised teemad:

1. Keskkonnajulgeolek
2. Keskkonnakaitse
3. Kliimamuutused
4. Jätkusuutlik areng
5. Keskkonnajulgeoleku, loodusliku mitmekesisuse, looduskeskkonna taastamise ning ühiskonna ja kogukondade jätkusuutlikku arengu seosed

Õppekeskkond

Õpitoa asukohaks võib olenevalt aastaajast olla klassiruum, koolilähedane õueala või õpitoa korraldaja poolt organiseeritud õpperuum või õppeala vabas looduses. Õpitoa saame läbi viia nii kooli poolt pakutud kui meie valitud sobivas keskkonnas ja asukohas.

Juhendajad

Õppeprogrammi läbiviija on Eesti Looduskaitse Seltsi, Eesti Keskkonnahariduse Ühingu ja Püsimetsaühistu liige. Juhendaja on 2019. aastal läbinud Luua Metsanduskooli täiendkoolituse kursused matkajuhi ja metsakasvatuse aluste alal, 2020. aastal SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse täiendkoolitused „Mets ja kestliku arengu haridus“ ning „Sood ja kestliku arengu haridus“, samuti Keskkonnahariduse ühingu koolitused „Kliimamuutused tänases infoväljas – alternatiivsed töed ja väärmõisted“ (2020. aastal), „Päev metsas: mis on püsimetsandus ja kuidas seda hariduses tutvustada?“ (2020. aastal) ning „Kuidas haridus ja digi kokku sobivad?“ (2021. aastal). Õppeprogrammi läbiviijal on pikaajaline praktiline looduskaitsealine ja metsandusalane ning loodusretkede, kursuste, seminaride ja õppepäevade läbiviimise kogemus täiskasvanutele ja õpilastele. Retkejuht tunneb põhjalikult konkreetset õppekeskkonda, kus õppeprogramm läbi viiakse. Suurema õpperühma korral kaasatakse vajadusel ka teine juhendaja. Õpitoa läbiviijal on pikaajaline praktiline looduskaitsealine ja kogukondade turvalisuse alane kogemus ning kursuste, seminaride ja õppepäevade läbiviimise kogemus täiskasvanutele ja õpilastele.

Õpperühma saatva õpetaja roll: õpitoa kokkuleppimisel täpsustada võimalikke soove täiendava fookuse osas ning õpperühma suurust, vanust ja võimalikke erivajadusi. Eeldame, et õpetaja tagab osalejate võimalikult asjakohase ja distsiplineeritud käitumise ning osaleb omal äranägemisel õpitoas. Vajadusel saab õpitoa läbi viia ka ilma õpetaja osaluseta.

Hindamine ja tagasiside

Programmis osalenud koolilt küsitakse tagasisidet õppeprogrammi kvaliteedi kohta e-kirjaga kahe nädala jooksul. Samuti pakutakse võimalust arutada kahe nädala jooksul peale kirjaliku tagasiside andmist vajadusel suuliselt üle tagasiside ja parendusettepanekud.

Koostatud: veebruar 2020, täiendatud aprill 2021.

Programmi koostaja:

SelgeSiht loodushariduskeskus, SelgeSiht OÜ
e-post loodusharidus@selgesiht.ee, telefon 5918 9000
<https://selgesiht.ee/loodusharidus/>

